

SNAAR FESTIVAL

Utrecht --- 15 juni 2024
www.snaarfestival.nl

INHOUD

Over SNAAR	---	3
Terugblik editie 1		
Missie		
Visie		
Vernieuwing		
Publiek		
Editie 2024: DNA	---	10
Programmering	---	11
Publieksbenadering & marketing	---	17
Positie in het veld		
Marketing & communicatie		
Inclusie	---	21
Organisatie	---	22

--- Over **SNAAR** ---

SNAAR (vernoemd naar de snaartheorie) is een tweejaarlijks festival in Utrecht over de verbinding tussen muziek en wetenschap. De raakvlakken tussen muziek en wetenschap staan de laatste jaren veel in de belangstelling. **Een festival waarin de verbinding tussen muziek en alle soorten wetenschap op een toegankelijke manier centraal staat, bestond echter nog niet in Nederland.**

Daarom heeft de Utrechtse violiste Merel Vercammen, die naast een conservatoriumopleiding in Londen ook twee wetenschappelijke Masters op zak heeft, in 2022 het initiatief genomen voor de eerste editie van **SNAAR**. Vanwege de vele enthousiaste reacties is het team nu een tweede editie van plan.

Reacties uit publieksenquête 2022:

“Vermakelijk en ontroerend, waarbij de wetenschap vaak voor het eerste zorgde en de muziek voor het tweede.”

“Een veelzijdig programma: grappig, mooi, leerzaam. Feel good.”

“Originele invalshoek, goede muziek en een aangenaam gemengd samengesteld publiek.”

SNAAR wil wetenschap en muziek binnen elke voorstelling samenbrengen. Dit gebeurt zo veel mogelijk op een interactieve, participerende manier. **SNAAR** wil het publiek inspireren met prachtige muziek gerelateerd aan wetenschap door topmusici als de in Utrecht afgestudeerde zangeres Bernadeta Astari, de in Utrecht woonachtige celliste Maya Fridman en het RPhO en fascinerende wetenschap over muziek, ontwikkeld in samenwerking met de beste wetenschappers. Hiervoor werkt **SNAAR** samen met o.a. Studium Generale van de Universiteit Utrecht. Om een divers publiek te bereiken werkt **SNAAR** samen met Welkom in Utrecht.

De tweede editie van het festival zal plaatsvinden op 15 juni 2024 in TivoliVredenburg in Utrecht.

Sopraan Bernadeta Astari
(© Hera Kusyuniarsari)

BEKIJK DE AFTERMOVIE

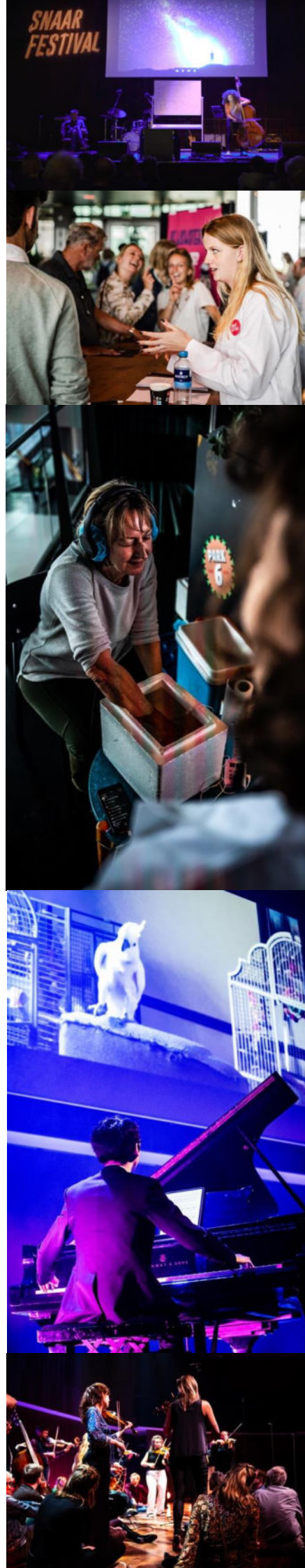
Terugblik Editie 1

De eerste editie van **SNAAR** was op veel vlakken een groot succes. Het festival kreeg veel aandacht in de pers en media met o.a. uitgebreide interviews met artistiek leider Merel Vercammen in *NRC* en *De Volkskrant*, op NPO Radio 1 (prof. Henkjan Honing in *Villa VdB*) en NPO Klassiek (*Maatwerk*, *De Ochtend van Vier*, *De Muziekfabriek*, *Podium* en een live uitvoering in *Spiegelzaal*). Het festival had 5 muzikale wereldpremières, waaronder een muziektheatraal werk van 25 minuten door Mathilde Wantenaar dat ook werd uitgezonden door [Avondconcert](#) op NPO Klassiek, en realiseerde 11 voorstellingen waarvan 9 voorstellingen nieuw door het festival waren bedacht en geproduceerd. De laatste inzichten uit verschillende takken van wetenschap werden gepresenteerd én er werd onderzoek gedaan door het team van muziekcognitiewetenschapper Rebecca Schaefer, die het live experiment *De IJstest* onlangs als wetenschappelijke poster presenteerde op een conferentie in Japan (ICMPC).

Reactie contrabassist James Oesi: "Om samen met wetenschappers te werken aan een voorstelling waarin iets wat best abstract is en niet ongecompliceerd toegankelijk te maken voor een publiek door middel van muziek was een ontzettend verfrissende en plezierige ervaring!"

Van musici en wetenschappers kregen we enthousiaste reacties over het inhoudelijke proces, de organisatie en het podium dat **SNAAR** biedt. Omdat het festival net na de laatste lockdown plaatsvond moesten we onze verwachtingen qua publieksaantallen bijstellen, maar de verwachting uit de laatste begroting werd wel overtroffen. De reacties uit de goed ingevulde publieksenquête die TivoliVredenburg voor ons uitstuurde waren grotendeels enthousiast. **80% zegt zeker naar een nieuwe editie te komen.** Er heeft ook een uitgebreide evaluatie plaatsgevonden met de Raad van Toezicht en met de belangrijkste partner TivoliVredenburg. Hoewel we als nieuw festival zeker nog kunnen doorgroeien en bijleren werd de samenwerking door verschillende partijen als heel positief ervaren.

Peter Tra, hoofd programmering TivoliVredenburg: "Grote complimenten en dikke felicitaties voor jullie eerste SNAAR-editie! Het was een heel bijzondere dag, met een uitgelezen programma en een divers publiek. Zo geweldig ook hoe jij met je team de afgelopen ellendige Corona-jaren het festival overeind hebt gehouden en het vervolgens meteen na het heropenen van de wereld uit de startblokken hebt laten schieten. We zijn benieuwd naar meer!"

Missie

SNAAR ziet veel raakvlakken tussen muziek en wetenschap. Voor ons is zowel wetenschap als muziek ongelooflijk inspirerend en wij zien vele dwarsverbanden. Ons enthousiasme hierover willen we met zoveel mogelijk mensen van verschillende achtergronden delen.

De missie van **SNAAR** is het delen van de fascinatie voor wetenschap en muziek op een zo toegankelijk mogelijke manier.

De verbinding tussen wetenschap en muziek komt niet uit de lucht vallen. In de geschiedenis van de wetenschap heeft muziek eeuwenlang een belangrijke plaats gehad:

“Pythagoras – wiskundige en muziektheoreticus – opperde in de zesde eeuw voor Christus als eerste dat de bewegingen van de hemellichamen samen een kosmische symfonie creëerden – de Musica Universalis. Deze voor mensen onhoorbare muziek kon worden ontrafeld door het aandachtig bestuderen van de planeten, de wiskunde en de muziek. Volgens Pythagoras bestond het hele universum uit een reeks harmonieuze wiskundige verhoudingen. Dit idee was zo invloedrijk dat het twee millennia lang het wetenschappelijk denken heeft gevormd.

Het is dan ook niet verrassend dat muziek, naast de aritmetica, geometrie en astronomie, eeuwenlang het hart van elke wetenschappelijke opleiding vormde. Voor de grote visionairen van de wetenschappelijke revolutie zoals Kepler, Galileo en Newton vormde het ontrafelen van de Musica Universalis het fundament van hun wetenschappelijk werk. De componisten van de renaissance en barok waren op hun beurt gefascineerd door de wiskundige ordening die aan de muziek ten grondslag lag. Zo ontstond er een intieme symbiose tussen natuurwetenschap en muziek die tot een explosie aan creativiteit leidde.”

- Jonas van Tol, geschiedkundige aan de Universiteit van Amsterdam

Visie

SNAAR doet er alles aan een publiek dat niet vanzelfsprekend de weg vindt naar traditionele klassieke concerten te inspireren met toegankelijke en zo interactief mogelijke programmering. Ons doel is om een succesvol festival te organiseren waarbij het publiek kennis maakt met de verbinding tussen wetenschap en muziek. En passant maakt ons publiek kennis met muziek van hoge kwaliteit, de beste (jonge) musici, en gefundeerde wetenschap.

Saxofonist Marc Alberto tijdens The secret to creativity, SNAAR 2022

Vernieuwing

SNAAR festival is vernieuwend op multidisciplinair vlak. In de muziekwereld gaan musici, ensembles en componisten steeds vaker multidisciplinair te werk. Dit zijn vooral andere (podium)kunst disciplines, zoals dans of theater. **SNAAR** festival verbreedt het interdisciplinaire spectrum door op een creatieve manier de link tussen muziek en wetenschap te leggen. Voor bestaande projecten op dit vlak biedt **SNAAR** een podium, maar het festival geeft vooral een impuls aan deze vorm van kruisbestuiving door zelf splinternieuwe voorstellingen te initiëren.

SNAAR wil zich in de voorhoede bevinden; het festival heeft de ambitie om een belangrijke bijdrage leveren aan de innovatie van de podiumkunsten en innovatie van de manier waarop wetenschap met een breed publiek gedeeld wordt door beide domeinen aan elkaar te verbinden.

SNAAR wil mensen inspireren én voeden met gefundeerde, genuanceerde, wetenschap die gerelateerd is aan muziek. Om dit te realiseren wordt aan elk onderdeel van het festival een wetenschappelijke curator en/of spreker verbonden en is er een voorbereidingstraject waarin de artistiek leider wetenschappers en musici aan elkaar verbindt. Dit is een intensief proces en heeft als resultaat dat de voorstellingen niet top-down tot stand komen en er gedeeld eigenaarschap ontstaat tussen

Violisten Merel Vercammen, Emma Rooijackers en Pynarello, SNAAR 2022

musici, wetenschappers en organisatie. We geven wetenschappers de ruimte geven om de laatste ontwikkelingen in hun vakgebied een podium te geven, en kunnen als festival daarmee het nieuwste uit de wetenschap presenteren. Deze editie adviseert Jessie Waalwijk van Studium Generale/Universiteit Utrecht met suggesties voor wetenschappelijke curatoren en sprekers. Dit leidde onder andere tot de samenwerking met Marc van Mil (Associate professor Biomedical Education bij het UMC Utrecht) op het gebied van DNA.

Publiek

Het festival focust zich op publiek van 18-35 jaar met interesse in wetenschap (inclusief populairwetenschappelijke onderwerpen) en/of klassieke muziek. Het publiek is nieuwsgierig naar de raakvlakken van wetenschap en muziek, recente bevindingen hieromtrent en vindt het leuk om meer over zichzelf te ontdekken. Veel jonge mensen hebben behoefte aan wetenschap en klassieke muziek, dat blijkt wel uit de populariteit van initiatieven zoals The School of Life, Universiteit van Nederland, Betweter, Klassifest en Pieces of Tomorrow. Als universiteitsstad met veel studentenensembles is Utrecht een ideale plek voor **SNAAR**.

Jonge mensen met een vluchtelingenachtergrond

Om jongeren met een zo breed mogelijke achtergrond te bereiken, wordt bij **SNAAR** extra aandacht besteed aan het bereiken van jonge mensen met een migratie- of vluchtelingenachtergrond. Deze groep wordt bereikt via de Stichting Welkom in Utrecht, die onder andere culturele uitjes faciliteert voor vluchtelingen in de regio. Jonge mensen met interesse in wetenschap, jonge mensen met interesse in klassieke muziek, en jonge vluchtelingen ontmoeten elkaar op **SNAAR**.

Rebecca de Kuijer, Stichting Welkom in Utrecht: *“Bezoekers waren enthousiast. Voor een broer en een zus uit Jemen was het de eerste keer dat ze in een concertzaal kwamen en ze vonden het echt een*

belevnis. Er was ook een jongen uit Guinée die aan allerlei dingen mee heeft gedaan en echt heeft genoten. Een moeder en haar twee kinderen (13 en 16) uit Jemen vonden het ook heel erg leuk en interessant. Ook zij waren voor het eerst in zo'n mooie zaal en hebben hun ogen uitgekeken; de techniek, de muziek, alles was mooi."

Studenten

De studentenpopulatie die SNAAR ook aanspreekt is divers qua culturele achtergrond, sekse, seksuele geaardheid, geloofsovertuiging, fysieke mogelijkheden en gezondheid. **SNAAR** festival wil de groep 18-35 jaar bereiken door klassieke muziek aan te bieden in een setting die voor deze doelgroep vertrouwd is. TivoliVredenburg heeft al expertise in huis voor het bereiken van deze doelgroepen met de festivals Betweter (wetenschap) en Pieces of Tomorrow (klassieke muziek) en beschikt over relevante klantgegevens en bewezen marketingstrategieën richting deze publieksgroepen. De organisatie van **SNAAR** kan zo gebruikmaken van bestaande structuren. Het neemt ook voor het publiek zelf een onzekerheidsfactor weg; de studentendoelgroep is al gewend om naar TivoliVredenburg te komen (ook voor andersoortige programmering) en associeert de locatie met een zekere kwaliteit en sfeer. Ook wordt deze doelgroep bereikt via kanalen van de verschillende samenwerkingspartners en krijgt deze doelgroep kortingscodes aangeboden.

Expertise

Ook binnen het organiserende team is expertise met betrekking tot de doelgroep 18-35. In de wetenschappelijke literatuur over publieksonwikkeling voor klassieke muziek wordt deze leeftijdsgroep aangeduid als 'jong publiek'. Artistiek leider Merel Vercammen heeft in samenwerking met de Raad voor Cultuur en de Erasmus Universiteit onderzoek gedaan naar dit onderwerp. De bevindingen uit dit onderzoek worden toegepast in het festival. Zo zullen alle voorstellingen op het festival kort zijn (maximaal 45 minuten, meestal 30 minuten), wordt er duidelijk over deze lengte gecommuniceerd. Uit de publieksenquête in 2022 bleek dat 86% de lengte van de voorstellingen goed vond (niet te lang, niet te kort). De marketing zal de uitstraling van een popfestival hebben, en wordt alles zo informeel mogelijk gepresenteerd binnen een informele setting. Olga Mouret, lid van de Raad van Toezicht van de stichting

achter dit festival én oprichter van Klassifest in Paradiso, heeft ook een adviserende rol vanwege haar praktijkervaring met deze doelgroep.

Publiek uit andere leeftijdsgroepen is natuurlijk ook welkom op **SNAAR**. Het festival zal het reguliere klassieke-muziek-publiek vooral bij het festival betrekken met gerichte marketing voor het avondconcert omdat de verwachting is dat zij zich daar het meest thuis zullen voelen. Voor dit avondconcert worden losse kaarten verkocht. Met de middagprogrammering (festival in de bovenzalen) en het avondconcert samen bereikt **SNAAR** een breed publiek. Deze opzet bleek ook effectief tijdens de eerste editie, waar een heel gemêleerd publiek op af kwam; van influencers en hipsters tot ouders met hun tienerkinderen.

Utrechtse Studenten Cantorij tijdens Musica Universalis, SNAAR 2022

Reacties uit publieksenquête 2022:

“Verrassende inzichten!”

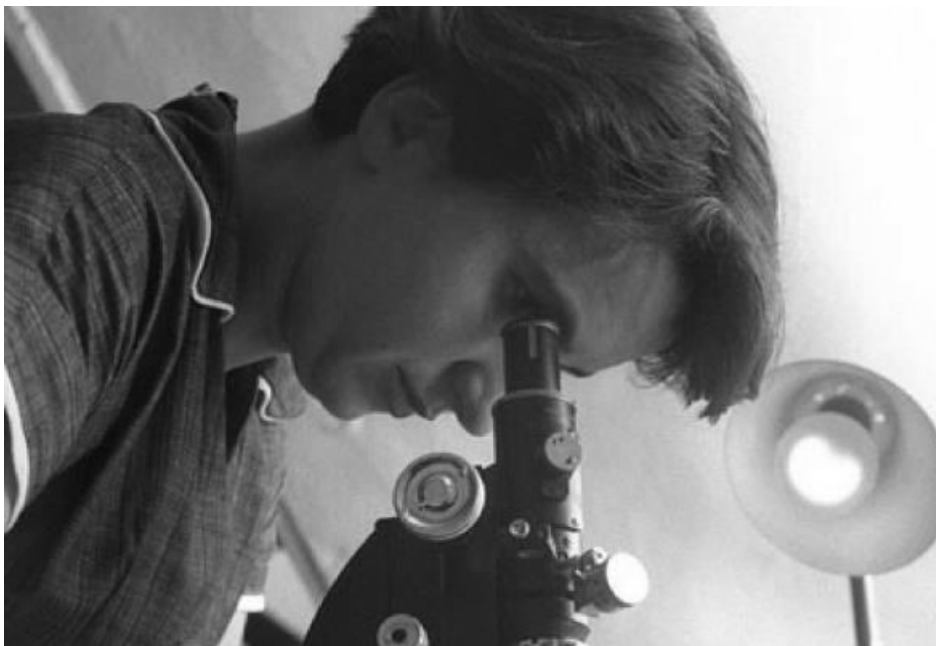
“Erg leuk. Prikkelend, afwisselend, uitdagend.”

“Verrassend, verfrissend, geweldig zoveel jonge wetenschappers en musici, een bijzondere vondst om wetenschap en muziek op deze manier te verbinden.”

--- Editie 2024: DNA ---

SNAAR wil in elke voorstelling op het festival de verbinding tussen muziek en wetenschap of een wetenschapper laten zien. Ook zal elke voorstelling zo levendig en interactief mogelijk zijn.

Het centrale thema in 2024 is **DNA**, met een voorstelling met de jonge wetenschapper Laura Wesseldijk die het toonaangevende blad *Nature* haalde met een artikel over *polygenic score* (ze kan voor grote groepen mensen op basis van DNA voorspellen hoe ze scoren op bepaalde muzikale testen), een voorstelling waarin de DNA-knipmethode *CRISPR-Cas* vertaald wordt naar nieuwe muziek van jonge componisten met daarbij een toelichting over de ethische vraagstukken die deze techniek oproept, én een gloednieuwe mini-opera over het dramatische levensverhaal van wetenschapper Rosalind Franklin, die als eerste de dubbele helixstructuur van DNA heeft gefotografeerd maar jong stierf aan de gevolgen van te veel röntgenstraling. Daarnaast zijn er nog acht voorstellingen over andere takken van wetenschap. Alle genoemde wetenschappers en musici zijn benaderd en onder voorbehoud bevestigd.

Rosalind Franklin krijgt langzaam de erkenning die ze verdient – in augustus 2023 werd het plakkaat op het café The Eagle in Cambridge, waar Watson en Crick de ontdekking van DNA bekend maakten, vervangen door een exemplaar met haar naam erbij.

*Foto: Henry Grant
Collection/Museum of
London*

Vrouwelijke wetenschappers

Enkele weken geleden maakte een vrouwelijke professor in Delft bekend ontslag te nemen vanwege de machocultuur aldaar. In de wetenschap blijft het aandeel vrouwen op topposities nog steeds achter. Om de positie van vrouwelijke wetenschappers te stimuleren geeft **SNAAR** bewust vrouwelijke wetenschappers een podium en komt dit thema ook aan bod in *Het verhaal van Rosalind Franklin*. Ook gaat het festival graag duurzame verbindingen aan door vrouwen vaker uit te nodigen (zoals dr. Laura Wesseldijk, die ook op SNAAR 2022 stond).

--- Programmering ---

MIDDAG

Muzikaal DNA

Genetica

DNA kan onze muzikaliteit (een beetje) voorspellen! Laura Wesseldijk haalde met haar onderzoek naar een *polygenic score* voor muzikaliteit het toonaangevende blad *Nature*. Kan ze ook jouw muzikaliteit voorspellen?

- *Musici: musici die familie zijn (ntb)*
- *Curator en spreker: Laura Wesseldijk (Assistent Professor Amsterdam UMC)*

DNA knippen

Biotech

CRISPR-Cas, een nieuwe technologie en methode om DNA te knippen en aan te passen, heeft enorme consequenties: met deze ontdekking kunnen we in de toekomst mogelijk genetische ziektes behandelen, maar ook embryo's aanpassen. Vier jonge componisten van het Utrechts Conservatorium maken met het muzikale equivalent van CRISPR (de 'DNA-bibliotheek') en Cas9 ('het schaarstje') volgens dezelfde methode een nieuw muziekstuk en laten zich inspireren door de compositiemethode 'proteïn music'.

- *Compositie: studenten Utrechts Conservatorium onder hoede van compositiedocent Anne-Maartje Lemereis*
- *Musici: strijkkwartet via de in Utrecht gevestigde NSKA*
- *Curator en spreker: Prof.ir Marc van Mil (universitair hoofddocent UMC Utrecht)*

Uitvogelen!

Biologie/cognitie

Hoe muzikaal zijn vogels? Waarom zingen zij? Klinkt het gezang van een vogel alleen voor ons als muziek, of ervaren vogels muziek net als de meeste mensen? Onder de titel 'Uitvogelen' gaan professor in de muziekcognitie Henkjan Honing, violiste Merel Vercammen en accordeonist Wilco Oomkes zich hierover buigen. Merel en Wilco spelen vogelmuziek van Vivaldi, Dvorak en Trojan en improvisaties op het karakter van vogels. Henkjan vertelt wat er bijzonder is aan de duif, zebra-vink en kaketoer. En wie weet komt er ook een merel langs.

(Dit is een bestaande voorstelling.)

- *Musici: Merel Vercammen – viool, Wilco Oomkes – accordeon*
- *Curator en spreker: Prof.dr Henkjan Honing (hoogleraar Universiteit van Amsterdam)*

Laura Wesseldijk

Henkjan Honing

Sugar Sugar

Gezondheidswetenschappen

Waarom is suiker zo verslavend, en wat doet dat met ons brein en lichaam? Wat kunnen we ertegen doen, of zijn we verloren? Wat doen artificiële suikers met ons brein? Een onderzoeker vertelt, en Celia Garcia-Garcia speelt op meest mierzoet klinkende instrument celesta composities over suiker van o.a. Tchaikovsky en Vanessa Lann.

- *Musicus: Celia Garcia-Garcia – celesta*
- *Curator en spreker: Prof.dr Susanne E la Fleur (professor AMC)*

Celia García-García. Foto: Judith Jockel

Beter mens door muziek?

Filosofie

Maakt muziek de maatschappij beter, maakt muziek ons een beter mens? We zien muziek in het dagelijks leven vooral als bron van ontspanning, maar filosofe Alicja Gescinska (auteur van *Thuis in Muziek*) betoogt dat muziek eerder een fundament dan een ornament van ons bestaan is. De filosofe gaat ook kort met musici en publiek in discussie over dit onderwerp.

- *Musici: Clean Pete (Renee en Loes Wijnhoven, cello en zang)*
- *Curator en spreker: benaderd maar niet bevestigd: dr Alicja Gescinska (director of Philosophy by research programme, University of Buckingham)*

Clean Pete

De magie van 30 sec

Muziekwetenschappen

Hoe verandert muziek de betekenis van beelden? Tiktok is een muzikaal medium bij uitstek en een wijdverspreide manier van muziek consumeren, maar verandert de timeframe van 30 secondes ook hoe we muzikale betekenis creëren? Wat is de ethiek van lipsync? Een onderzoeker op het gebied van muziek en beeld laat je op interactieve manier ervaren hoe beeld en muziek elkaar beïnvloeden.

- *Musici: koor ntb*
- *Curator en spreker: dr Michiel Kamp (Assistant Professor Universiteit Utrecht)*

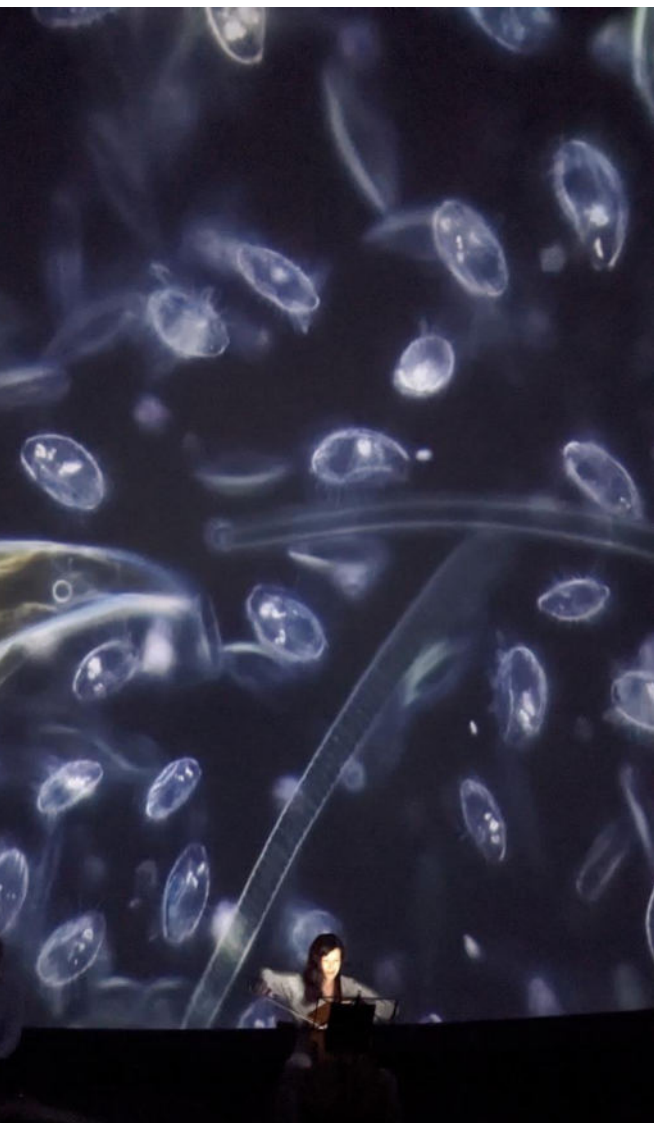
Muzikaal kloppend hart

Geneeskunde

Wat is de invloed van muziek op je hartslag? Kun je zelf je hartslag actief beïnvloeden? Kunnen musici daarmee hun muzikale prestaties ook verbeteren? Onderzoeker Hester den Ruijter legt uit, en publiek wordt proefkonijn. Wie durft op het podium te zitten en de compositie van Thomas Dulfer met zijn/haar hartslag te beïnvloeden?

(Dit is een aanpassing van een bestaande voorstelling.)

- *Musicus: Thomas Dulfer – fagot*
- *Curator en spreker: Hester den Ruijter (hoogleraar hart- en vaatziekten bij vrouwen aan de Universiteit Utrecht)*

Microben

Biologie

We kunnen niet zonder microben, maar steeds meer microben verdwijnen uit onze verteringsstelsels omdat we steeds meer in steden samenleven en minder in de natuur. Kunnen we het tij nog keren? Je ziet prachtige kleurrijke bewegende beelden van microben uit Artis en hoort een compositie die speciaal op deze microben is geschreven door Gustavo Trujillo Delgado: pulserende muziek voor tape en cello. Dit is een doorgecomponeerde voorstelling waarbij de toelichting in beeld verschijnt.

(Dit is een aanpassing van een bestaande voorstelling.)

- *Musicus: Maya Fridman – cello*
- *Compositie: Gustavo Trujillo Delgado*
- *Curatoren: prof.dr Remco Kort (professor VU) en Milo Grootjen (Hoofd Planetarium Artis)*

Utrechtse celliste Maya Fridman met beeld van microben

Rafaele Andrade op de KNURL

This isn't solo

Sociologie

Rafaele Andrade is meer kunstenaar dan cellist; ze creëerde met een 3d-printer een ronddraaiende cello met meerdere sets snaren genaamd KNURL, waarbij ze de muziek uit dit instrument ook door externe factoren kan laten beïnvloeden. In *This isn't solo* geeft ze vier mensen uit het publiek eigen cellostokken met extra knopjes en instructies. Ze brengt een muzikaal en artistiek perspectief op de vraag hoe muziek mensen kan verbinden, na een wetenschappelijk perspectief op diezelfde vraag door een socioloog.

- Musici: Rafaele Andrade – KNURL (3d-geprinte cello), 4 mensen uit het publiek
- Socioloog ntb

Music By Oceans

Oceanografie

Hoe klinkt het gedrag van onze oceanen? Klinkt de Atlantische Oceaan anders dan de Indische Oceaan? En hoe manifesteert muziek zich als de creatie ervan afhankelijk is van externe input uit de natuur? Music By Oceans gebruikt oceanografische data als bron waaruit nieuwe muziek ontstaat. In samenwerking met professoren Erik van Sebille en (de onlangs overleden) Will de Ruijter van de Universiteit Utrecht creëerde Stef Veldhuis een reeks nieuwe composities op basis van gegevens gemeten door Argo-drijvers. *(Dit is een bestaande voorstelling.)*

- *Musici: strijkkwartet ntb*
- *Compositie: Stef Veldhuis*
- *Curator en spreker: Prof.dr Erik van Sebille (professor UU)*

Rosalind Franklin. Foto: Vittorio Luzzati

Het verhaal van Rosalind Franklin

De vrouw die de dubbele helixstructuur van DNA ooit wist te vangen op kwalitatief hoge röntgenfoto's, Rosalind Franklin (1920-1958), had een dramatisch levensverhaal. Ondanks haar ontdekking deelde ze niet mee in de Nobelprijs die Watson & Crick voor de beschrijving van deze dubbele helix ontvingen. Watson schreef een opschepperig boek waarin hij Rosalind Franklin zelfs 'terrible Rosy' noemt, maar waardoor haar rol bij de ontdekking onbedoeld wel in de schijnwerpers kwam. Franklin's leven eindigde voortijdig; ze stierf op 37-jarige leeftijd aan de consequenties van waarschijnlijk een teveel aan röntgenstraling. Dit wordt een voorstelling over haar bijzondere levensverhaal, met thematiek die helaas ook nu nog relevant is.

Deze avondvoorstelling bestaat uit twee onderdelen. Alisson Kruusmaa, een jonge Estse componiste die nu in residentie is bij DNO en momenteel een ballet voor het Ests nationaal ballet schrijft, creëert een nieuw muziektheatraal werk met Rosalind Franklin als centraal onderwerp, in regie van de in regio Utrecht woonachtige regisseur Kenza Koutchoukali. Deze 'mini-opera' van 20-minuten wordt voorafgegaan door een lezing van historicus, schrijver en theatermaker Eveline van Rijswijk (bekend van radio 1). Haar verhaal wordt afgewisseld met muziek voor viool en sopraan die het biografische verhaal ondersteunt (zo klinkt een duo van Gustav Holst, die directeur was van de school van Rosalind).

- *Compositie: Alisson Kruusmaa (nu in residentie bij DNO en schrijft momenteel een ballet voor het Ests nationaal ballet). Librettist ntb.*
- *Musici: sopraan (Bernadeta Astari), viool (Merel Vercammen), ensemble (musici van het Rotterdams Philharmonisch Orkest: strijkkwintet, altfluit, basklarinet, trompet, percussie, vibrafoon)*
- *Regie: Kenza Koutchoukali*

Randprogrammering

Het centrale plein van het festival: Plein 6 (de foyer op de 6^e verdieping van TivoliVredenburg) wordt zo levendig mogelijk gemaakt. Dit plein moet zo leuk zijn dat dit alleen al reden genoeg is om het festival te bezoeken. Onze doelgroep stelt een informele, levendige sfeer erg op prijs. Op dit plein zijn, naast eten en drinken, standjes, livemuziek en installaties met een speelse en uitnodigende werking, zoals de Bellyhorn: een knuffelig instrument dat is uitgevonden door de Utrechtse maker Dianne Verdonk, of een installatie waarbij planten aan een synthesizer worden verbonden (*Hoe klinken planten?* was ook te zien op Lowlands). De Utrechtse Boekwinkel Broese zal waarschijnlijk met een boeken- en muziekstand te komen.

De randprogrammering op het plein is vooral gericht op festivalpubliek dat op eigen tempo het festival wil onderzoeken of even wil ontspannen tussen de voorstellingen. We bouwen in de randprogrammering ook ruimte in om in te kunnen spelen op de actualiteit.

Ook zal er de hele middag live radio gemaakt worden in Pandora Studio (in gang gezet door New Music Now), waarbij we zullen aanhaken bij initiatieven van de Dag van de Componist. Meerdere voorstellingen zijn hierbij geschikt voor live uitzending met daarna een interview met de sprekers/componisten/musici, wat voor ons publiek ook leuk is om bij te zijn.

Musici

SNAAR festival presenteert de hoogste kwaliteit musici aan een breed publiek. **SNAAR** hoopt de (veelal jonge) musici die op het festival spelen te inspireren tot een nog creatievere, interdisciplinaire werkwijze en “out-of-the-box denken” bij hun reguliere concerten en eigen projecten. Op deze manier hoopt **SNAAR** een stimulans te zijn voor creativiteit en een onderzoekende houding in de muzieksector. **SNAAR** laat de musici in gesprek gaan met een wetenschapper en na de première op het festival zijn de musici en wetenschappers vrij om de nieuwe voorstelling ook op andere plekken uit te voeren (dat is na SNAAR 2022 ook gerealiseerd voor enkele voorstellingen). Naast klassieke topmusici werkt het festival ook samen topmusici uit andere genres, gelieerd aan klassiek (zoals popduo Clean Pete, met de klassiek opgeleide celliste Renee Wijnhoven).

--- Publieksbenadering & marketing ---

Voor SNAAR is inclusiviteit een belangrijk thema. Door de informele, levendige setting, de publieksparticipatie en interactie, en het beschikbaar maken van plaatsen aan mensen met een vluchtelingenachtergrond om het festival bij te wonen, willen we een inclusief festival creëren. Bij zowel het selecteren van wetenschappers als artiesten wordt nagedacht over de genderbalans en andere vertegenwoordiging van diversiteit, zodat diverse groepen zich thuis voelen en kunnen herkennen in de afspiegeling op het podium. We willen zoveel mogelijk drempels wegnemen.

Het festival beoogt minimaal 1000 bezoekers en maximaal 2000 bezoekers te trekken, met focus op de provincie Utrecht en de randstad, en verkoopt zowel kaarten voor het middagprogramma als voor het avondconcert *Het verhaal van Rosalind Franklin*. Kaartkopers tot 30 jaar krijgen korting. Alle kaartverkoop wordt afgehandeld door TivoliVredenburg (zowel online als aan de kassa). Kaartkopers van de eerste editie worden tijdig door TivoliVredenburg benaderd met nieuwsbrieven.

Wij verwachten via de bestaande marketingkanalen van TivoliVredenburg ten minste 500 kaarten via deze weg te verkopen. Ook proberen we maximaal gebruik te maken van bestaande marketingkanalen van onze andere partners door mee te doen in nieuwsbrieven en deel- en winacties op social media.

Positie in het veld

SNAAR is in Nederland het enige festival waarin de verbinding tussen wetenschap en muziek op een toegankelijke manier centraal staat. Er zijn naast muziekfestivals best een aantal festivals over wetenschap, zoals het Betweter festival in TivoliVredenburg, de Nacht van de Ontdekkingen in Leiden en de Nacht van Kunst & Kennis in Groningen. Op dit soort festivals is echter geen inhoudelijke verbinding tussen de wetenschap en de muziek die gepresenteerd wordt. Ook zijn er kleinschalige initiatieven die zich minder op een breed publiek richten met bijvoorbeeld programmering op het gebied van sonologie zoals Wavelength in Leiden.

De Nederlandse festivalmarkt is in 2022 sterk gegroeid ten opzichte van 2019 (voor corona), met o.a. 10% meer muziekfestivals dan in 2019. Ook trokken de muziekfestivals 4% meer bezoekers. Vooral de 'entreeheffende' festivals deden het beter. (Bron: VVEM) Waar **SNAAR** met de eerste editie nog net na de laatste lockdown en dus nog met een voorzichtig ontwakend publiek te maken had, zien we in 2024 kansen om mee te liften op de groeiende interesse in festivals.

Daarnaast vervult **SNAAR** de behoefte aan een platform om onderzoeken over muziek op een frisse manier te delen, na het wegvallen van Festival De Beschaving en de Buma Classical Convention. De doelstellingen van **SNAAR** sluiten bovendien goed aan bij het regioprofiel van de Culturele Stedelijke Regio Utrecht (bestaande uit de gemeente Utrecht, gemeente Amersfoort en de provincie Utrecht), met name op de volgende punten:

- Een aangename, kleinschalige sfeer en tegelijkertijd een hoogwaardig en veelzijdig cultuuraanbod.
- Opmerkelijk jonge en creatieve stedelijke populaties, veel belangstelling voor cultuur.
- Een dynamisch en innovatief cultureel klimaat met veel jonge makers, specialistisch aanbod en crossovers.

(Bron: *Eeuwig Jong, naar een cultureel regioprofiel voor de stedelijke regio Utrecht*)

Daarnaast sluit het festival met meerdere voorstellingen aan op het thema gezondheid, een belangrijk thema voor de provincie Utrecht.

Marketing en communicatie

Door de grote reikwijdte aan onderwerpen zijn er ook veel mogelijke marketingkanalen voor dit festival. Zo worden aan de wetenschapskant mensen benaderd via populairwetenschappelijke tijdschriften als de Quest en New Scientist (net zoals bij editie 1) en via universiteiten. Op het gebied van muziek wordt publiek bereikt via NPO Klassiek en zal het festival samenwerken met online- en offlinekanalen die zich specifiek richten op jong publiek voor klassieke muziek. Zo zal het festival aandacht krijgen via de kanalen van Klassifest. Het festival zal zich ook actief richten op studentenorkesten en studentencores. Bovendien bereikt dit festival de bestaande doelgroepen van andere festivals in TivoliVredenburg via hun bestaande e-maillijsten en sociale media. Ook is en wordt het festival meegenomen in de seizoensbrochure van TivoliVredenburg en verschillende flyers.

Het beeldmerk, logo en de andere communicatie-uitingen van het festival (zijn en) worden ontworpen door Korinna van Balkom. In aanloop naar de tweede editie wordt momenteel eerst materiaal van de eerste editie getoond, met ook speciale illustraties bij de resultaten van onderzoeken die tijdens de eerste editie zijn gedaan, en naarmate het festival dichterbij komt focust de website zich meer op de nieuwe editie. We zijn in gesprek met Studio voor de marketing van het festival.

Social media en podcasts

Door actief in te zetten op eigen sociale media beoogt het festival de betrokkenheid en actieratio van online bezoekers te meten en te blijven optimaliseren met als primair doel: actie

tot kaartkoop. Elke week worden de statistieken onderzocht en vergeleken met de demografische gegevens van de beoogde doelgroep, waarna content wordt geoptimaliseerd en eventueel de doelgroep wordt aangescherpt. Op deze manier wordt toegespitst op de uiteindelijke festivalbezoekers.

Een jonge doelgroep is het beste online te bereiken, vandaar de inzet op sociale media en online platforms. Hiervoor heeft het festival een uitgebreid *social media plan*, toegespitst op strategieën voor Instagram en voor Facebook. Qua online advertenties wordt op facebook vooral het muziekgeïnteresseerd publiek bereikt en op Instagram wordt ingezet op wetenschapgeïnteresseerd publiek. We zetten wederom in op advertenties via populairwetenschappelijke podcasts. Van persberichten worden verschillende versies geschreven, specifiek gericht op media in de wetenschaps- of muziekhoeke.

Met strakke, persoonlijke en overzichtelijke content streeft het festival een gevoel van inspiratie en verbinding te bevorderen. Beeldmateriaal van de eerste editie wordt zoveel mogelijk ingezet. In overleg met onze marketeer(s) worden deze plannen steeds verder aangescherpt en ingevuld, ook op basis van de meetbare resultaten van de online campagnes.

De relatie met toekomstige bezoekers moet zich daarnaast blijven ontwikkelen door middel van herkenning, nationale naamsbekendheid en het stimuleren van de interesse in het festival via tv, krant, radio, online blogs en tijdschriften. Ook zetten we natuurlijk in op marketingmateriaal in print (het festival zal met posters zowel binnen als buiten aanwezig zijn in de regio Utrecht) en e-mail marketing via een eigen nieuwsbrief. Via de website kan publiek zich voor deze nieuwsbrief inschrijven en op social media verwijzen we ook hiernaar.

Ook de persoonlijke contacten van de artistiek leider bij de media worden ingezet om zoveel mogelijk aandacht te genereren voor het festival door middel van optredens en interviews. Het festival zal zoveel mogelijk gebruikmaken van free publicity door samen te werken met partners zoals de eerdergenoemde partners, door in te spelen op actualiteiten en door interviews aan te bieden met de artistiek leider, met andere artistiek betrokken zoals componisten en met betrokken wetenschappers. Dit was vorige editie goed gelukt met grote interviews in onder andere NRC en Volkskrant en aandacht in vele radioprogramma's. Voor een tweede editie zullen we de invalshoek moeten aanpassen en bijvoorbeeld het verhaal van Rosalind Franklin uitlichten.

--- Inclusie ---

Voor **SNAAR** is het voeren van een inclusief beleid van groot belang. **SNAAR** wil een breed publiek bereiken, en dat kan alleen als iedereen zich welkom voelt. Daarom wordt bij de samenstelling van het team gelet op een divers team in onder andere culturele achtergrond, opleiding, leeftijd, gender en seksualiteit. Daarbij is het soms nodig om bij te sturen. Ook in het samenstellen van de programmering wordt steeds gemonitord of het totaal aan artiesten en sprekers een afspiegeling vormt van de samenleving in de regio Utrecht.

Bij **SNAAR** wordt extra aandacht besteed aan het bereiken van jonge mensen met een migratie- of vluchtelingenachtergrond. Hiertoe is wederom contact gelegd met de Stichting Welkom in Utrecht, die onder andere culturele uitjes faciliteert voor vluchtelingen in de regio. Deze stichting treedt in de regio Utrecht op als bemiddelaar tussen lokale Utrechters en nieuwkomers met een vluchtelingenachtergrond, en zet zich op allerlei manieren in om iedereen zich thuis te laten voelen in Utrecht. Toegangskarten voor deze groep bezoekers worden gedekt door het festival.

--- Organisatie ---

SNAAR wordt georganiseerd vanuit de in 2020 voor dit doel opgerichte Stichting Resonance. De stichting kent een Raad van Toezicht-model met twee directeur-bestuurders: artistiek directeur Merel Vercammen en zakelijk directeur Hugo Bijlsma. In de Raad van Toezicht komen verschillende expertises, achtergronden en disciplines samen.

De Raad van Toezicht bestaat uit voorzitter Philip de Jong (voormalig directeur APE), Cees Langeveld (voormalig directeur Chassé Theater Breda en voormalig raadslid bij de Raad voor Cultuur), Rebecca Schaefer (universitair hoofddocent Klinische Neuropsychologie en Muziekpsychologie aan de Universiteit Leiden), Vincent van Keckerix (zakelijk leider Arcam), Willem Korthals Altes (voormalig rechter en universitair hoofddocent aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de UvA) en Olga Mouret (oprichter Klassifest en teamleider communicatie & pr bij Stichting Omroep Muziek).

